

**UCHWAŁA NR XXIV/203/2020
RADY POWIATU RACIBORSKIEGO**

z dnia 22 grudnia 2020 r.

**w sprawie rozpatrzenia skargi na działania Dyrektora Domu Pomocy Społecznej „Złota Jesień”
w Raciborzu**

Na podstawie art. 12 pkt 11, w związku z art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 920), art. 229 pkt 4 i art. 237 § 1 i 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 256 z późn. zm.) oraz § 57 Statutu Powiatu Raciborskiego przyjętego Uchwałą Nr XLVI/409/2018 Rady Powiatu Raciborskiego z dnia 10 października 2018 r. w sprawie uchwalenia Statutu Powiatu Raciborskiego z późn. zm. (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2018 r. poz. 6384 i poz. 7449) po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji

**RADA POWIATU RACIBORSKIEGO
uchwała, co następuje:**

§ 1. Po rozpatrzeniu skargi Pana ██████████ z dnia 25 września 2020 r. na działania Dyrektora Domu Pomocy Społecznej „Złota Jesień” w Raciborzu uznaje się skargę za bezzasadną z przyczyn określonych w uzasadnieniu do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Powiatu Raciborskiego, zobowiązując go do przesłania skarżącemu niniejszej uchwały.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Radca Prawny

Lidia Chrzan

Przewodniczący Rady

Adam Wajda

UZASADNIENIE

W dniu 27 października 2020 r. do Rady Powiatu Raciborskiego wpłynęła skarga Pana [REDAKTOWANE] na działania Dyrektora Domu Pomocy Społecznej „Złota Jesień” w Raciborzu (dalej: Dyrektor DPS).

Autor skargi domaga się umożliwienia poruszania się swoim wózkiem inwalidzkim o napędzie elektrycznym. Skarży się, że opisane przez niego w piśmie zdarzenia skutkowały wydaniem zakazu korzystania z wózka. Ponadto zarzuca, iż pracownicy Domu Pomocy Społecznej nie są w stanie zapewnić mu zindywidualizowanej opieki, tj. „nie mają czasu żeby mnie wozić gdzie i kiedy chce”. Skarżący zaznacza, iż nie może korzystać z wózka inwalidzkiego ręcznego, gdyż się z niego zsuwa i spada. W ostatnich słowach proponuje zawarcie kompromisu: nie będzie używał wózka na terenie obiektu, jednakże chce go używać poza obiektem. Dodatkowo Pan [REDAKTOWANE] podnosi zarzuty niewłaściwego zachowania niektórych pracowników Domu Pomocy Społecznej wobec mieszkańców, co do niego osobiście to uważa, że niesystematycznie otrzymuje leki, że niesłusznie wmawiano mu, że jest chory i niedołączny oraz że sprawy jego wypadku były nagłośnione i wyolbrzymione. Skarżący w treści pisma poruszył również kwestię zwrotu kosztów za uszkodzone stoły na rzecz Domu Pomocy Społecznej „Złota Jesień” w Raciborzu.

Podczas prowadzonego postępowania skargowego Komisja Skarg, Wniosków i Petycji odbyła posiedzenia w dniach 5 listopada 2020 r., 7 grudnia 2020 r. i 14 grudnia 2020 r.

Na posiedzeniu w dniu 7 grudnia 2020 r., przeprowadzonym z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość, członkowie Komisji Skarg, Wniosków i Petycji wysłuchali ustnych wyjaśnień złożonych przez Dyrektora DPS w kontekście zarzutów podnoszonych w skardze.

W dniu 10 grudnia 2020 r. Przewodniczący Komisji Skarg, Wniosków i Petycji odbył rozmowę telefoniczną ze Skarżącym w przedmiocie skargi. Pan [REDAKTOWANE] przekazał, że nie zgadza się z decyzją o zakazie korzystania z elektrycznego wózka inwalidzkiego i wnosi, aby Rada Powiatu Raciborskiego umożliwiła mu poruszanie się tym środkiem transportu. Skarżący podkreślił, iż jego głównym celem jest odzyskanie możliwości poruszania się przedmiotowym wózkiem.

W wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego, mając na uwadze całość materiału dokumentacyjnego w sprawie, a także stanowisko przedstawione przez Dyrektora DPS oraz Skarżącego, Komisja Skarg Wniosków i Petycji zwana dalej Komisją zważyła, co następuje.

Z wyjaśnień Dyrektora DPS zawartych w piśmie nr SA.0510.2.2020 z dnia 30 listopada 2020 r. wynika, że Pan [REDAKTOWANE] jest mieszkańcem Domu Pomocy Społecznej

„Złota Jesień” w Raciborzu od 2009 r. Przez pierwsze lata pobytu poruszał się samodzielnie, od 2013 r. korzystał z ręcznego wózka inwalidzkiego. Wózek inwalidzki o napędzie elektrycznym Pan [REDACTED] nabył przy wsparciu rodziny w 2017 r. Zakup przedmiotowego wózka nie został poprzedzony konsultacją medyczną, jak również nie wynikał z zalecenia lekarza.

Korzystanie ze wskazanego środka transportu niewątpliwie dało Panu [REDACTED] podwyższony komfort życia, a przede wszystkim pozwalało na niezależność w przemieszczaniu się na terenie Domu Pomocy Społecznej, jak i poza terenem placówki.

Niestety wraz z upływem czasu rozwój choroby spowodował obniżenie sprawności sensoryczno-motorycznej Skarżącego, który poruszając się na wózku elektrycznym zaczął mieć coraz większe trudności z koordynacją wzrokowo-ruchową, z utrzymaniem kontroli nad wózkiem, np. jego zatrzymaniem, ze zmianą kierunku ruchu, niekontrolowanym zwiększeniem prędkości. W konsekwencji powodowało to sytuacje narażające personel i mieszkańców na uszkodzenie ciała oraz doprowadziło do faktycznego uszkodzenia mienia Domu Pomocy Społecznej. Dyrektor DPS zaznaczyła, że ten proces cały czas ewaluował powodując coraz większe zaniepokojenie zarówno pracowników, jak i innych mieszkańców placówki.

Wszystkie opisane przez Pana [REDACTED] zdarzenia były znane Dyrektor DPS i na bieżąco analizowane, jednakże ich odbiór i ocena są różne od oceny Skarżącego.

W dniu 2 czerwca 2020 r. Zespół Opiekuńczo – Terapeutyczny DPS jednomyślnie ocenił sytuację Pana [REDACTED] wskazując, iż aktualny stan zdrowia, kondycja psychofizyczna i umiejętności Pana [REDACTED] – stwarzają uzasadnioną obawę o bezpieczeństwo zarówno Skarżącego, jak i pozostałych osób przebywających w placówce. Zespół wystosował wniosek o zaprzestanie dalszego korzystania z wózka o napędzie elektrycznym przez Pana [REDACTED]

Dyrektor DPS podkreśliła, że kilkakrotnie osobiście rozmawiała z Panem [REDACTED] informując Skarżącego o swoim stanowisku i prosząc o dobrowolne zaprzestanie korzystania z przedmiotowego wózka.

Ostatecznie – zdarzenie z dnia 21 czerwca 2020 r. potwierdziło brak gwarancji bezpiecznego poruszania się przez Pana [REDACTED] na elektrycznym wózku inwalidzkim oraz spowodowało realne zagrożenie dla jego zdrowia i życia, potwierdzając wszystkie wcześniejsze obawy. Pan [REDACTED] po niekontrolowanym zjeździe ze schodów znajdujących się przed głównym wejściem do budynku Domu Pomocy Społecznej – upadł całym ciałem na ziemię, doznając obrażeń ciała i głowy. W tym stanie został przewieziony przez karetkę pogotowia na SOR w Wodzisławiu Śląskim. Wózek inwalidzki również spadł na ziemię obok Skarżącego, szczęśliwie

go nie przygniatając. Całe zdarzenie zostało zarejestrowane przez monitoring Domu Pomocy Społecznej.

Pismem z dnia 23 czerwca 2020 r. Dyrektor DPS poinformowała Skarżącego o konieczności zaprzestania poruszania się na terenie placówki DPS „Złota Jesień” w Raciborzu wózkiem elektrycznym, uzasadniając to szeregiem wcześniejszych zdarzeń oraz bezpieczeństwem Jego i innych mieszkańców.

Jednocześnie na prośbę Pana ██████████ zostały podjęte działania w celu bezstronnej oceny zdolności psychoruchowej w zakresie bezpiecznego poruszania się na wózku o napędzie elektrycznym. Lekarz neurolog w dniu 2 lipca 2020 r. wydał zaświadczenie o niezdolności Pana ██████████ do poruszania się wózkiem elektrycznym ze względu na stan zdrowia.

Ponadto w trakcie zdalnego posiedzenia Komisji Dyrektor DPS wyjaśniła, że niezadowolenie Pana ██████████ i obserwacja niewłaściwego zachowania personelu Domu Pomocy Społecznej jest ściśle skorelowana z poczuciem dyskomfortu osobistego Skarżącego w postaci zakazu dotyczącego korzystania z wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym. Pan ██████████ nigdy nie złożył skargi do Dyrektora DPS na pracowników czy wskazany obszar działania placówki. Rozmowy przeprowadzane z Panem ██████████ dotyczyły codziennego funkcjonowania Skarżącego, jako mieszkańca Domu Pomocy Społecznej. W ocenie Dyrektora DPS pracownicy nie zachowują się wobec Skarżącego niewłaściwie.

Ponadto Komisja zwróciła uwagę na fakt, że stan pandemii COVID-19, narzucone ograniczenia i obostrzenia, a także pogarszający się stan zdrowia powodują, że mieszkańcy Domów Pomocy Społecznej są bardziej wyczuleni na funkcjonowanie placówek.

Dyrektor DPS wyjaśniła także, że zweryfikowała informacje dotyczące podawania leków Skarżącemu, tj. czy doszło kiedykolwiek do niezrealizowania recepty, czy też niewykupienia leków w określonych terminie. Nie odnotowano takich zdarzeń.

Skarżący kilkakrotnie sygnalizował kwestie związane z lekami. Zawsze weryfikowano zgłaszane sytuacje. Nigdy nie potwierdzono zaniedbania ze strony pracowników Domu Pomocy Społecznej.

Warto podkreślić, że Skarżący w piśmie bardzo szczegółowo przedstawił okoliczności zdarzeń związanych z wózkiem, a nie opisał konkretnych sytuacji dotyczących uchybień i zaniedbań pracowników Domu Pomocy Społecznej. Z treści pisma nie wynika, do których pracowników lub obszarów działania placówki Skarżący ma zastrzeżenia. Ponadto autor pisma dziękuje wszystkim pracownikom Domu Pomocy Społecznej, którzy narażają swoje zdrowie opiekując się mieszkańcami placówki.

W ocenie Komisji działania podjęte przez Dyrektora DPS były racjonalne i stanowiące wyraz troski o bezpieczeństwo Skarżącego, mieszkańców i pracowników Domu Pomocy Społecznej.

W kwestii podniesionego przez Skarżącego zarzutu dotyczącego braku zindywidualizowanej opieki Komisja zwraca uwagę na fakt, iż instytucjonalne warunki opieki określają i rzutują na stosunki pracowników z mieszkańcami. Z jednej strony dom pomocy społecznej to miejsce mocno ustrukturyzowane i podporządkowane ścisłym regulacjom formalnym, co przedkłada się na charakter stosunków łączących pracownika z mieszkańcem, poprzez nakładanie określonych obowiązków, wyznaczanie sposobu realizacji konkretnych zadań na rzecz mieszkańca oraz stawiania oczekiwań wobec personelu. Z drugiej strony opieka instytucjonalna oprócz określenia wymagań, potrzeb i oczekiwań mieszkańców, skutkuje także dla nich ograniczeniami względem faktu, iż przebywają w instytucji. Całość tych uwarunkowań w założeniach ma prowadzić do modelu umożliwiającego autonomizacji i niezależności mieszkańców, z zachowaniem poszanowania społecznego.

Z wyjaśnień Dyrektora DPS wynika, że Pan [REDAKTOWANE] jest osobą, która bardzo sobie ceni wszystkie relacje z pracownikami, którzy poświęcają Skarżącemu bardzo dużo uwagi i dają poczucie permanentnej opieki.

Pan [REDAKTOWANE] jest mieszkańcem drugiego poziomu Domu Pomocy Społecznej „Złota Jesień” w Raciborzu, na którym przebywa 47 mieszkańców. Opiekunowie pracują w godzinach od 07:00 do 19:00. Opiekę na dyżurach od poniedziałku do piątku w zespole opiekuńczym, w którym mieszka Skarżący pełni 7 osób. Wobec powyższego ich uwaga nie może być skupiona wyłącznie na osobie Skarżącego.

Odnosząc się do kwestii zwrotu kosztów za uszkodzone stoły Dyrektor DPS w piśmie nr SA.0510.2.2020 z dnia 14 grudnia 2020 r. wyjaśniła, że uszkodzone stoły należały do Środowiskowego Domu Samopomocy prowadzonego przez Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Osób Niepełnosprawnych „Dom”, który funkcjonuje w użyczonych pomieszczeniach Domu Pomocy Społecznej oraz korzysta z wyznaczonych umownie części ogrodu na tyłach placówki. Do uszkodzenia stołów doszło w dniu 19 maja 2020 r. Pan [REDAKTOWANE] potwierdził fakt udziału w zdarzeniu oraz opowiedział się za bezpośrednim załatwieniem sprawy z ww. stowarzyszeniem. Dalsze kwestie związane z regulowaniem poniesionych kosztów odbyły się bezpośrednio pomiędzy Panem [REDAKTOWANE] a Środowiskowym Domem Samopomocy, bez udziału Domu Pomocy Społecznej. Koszty poniesione przez Skarżącego nie wpłynęły do kasy placówki.

Dyrektor DPS zaznaczyła ponadto, że Dom Pomocy Społecznej nie obciążał Pana [REDAKTOWANE]

██████████ żadnymi kosztami naprawy czy wymiany stolarki drzwiowej, do uszkodzenia której doszło kilkakrotnie w wyniku korzystania z wózka o napędzie elektrycznym.

W kwestii żądania Skarżącego dotyczącego umożliwienia poruszania się wózkiem inwalidzkim o napędzie elektrycznym Komisja ustaliła co następuje.

Zgodnie z opinią prawną radcy prawnego Pani Lidii Chrzan nr OR.V.074.73.2020 z dnia 13 listopada 2020 r. art. 241 Kpa stanowi, że przedmiotem wniosku mogą być w szczególności sprawy ulepszenia organizacji, wzmocnienia praworządności, usprawnienia pracy i zapobiegania nadużyciom, lepszego zaspokajania potrzeb ludności. Żądanie Skarżącego umożliwienie poruszania się na wózku inwalidzkim o napędzie elektrycznym poza terenem obiektu nie mieści się w kompetencji rady powiatu.

Przepisy ustrojowe – art. 12 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz przepisy ustaw szczególnych nie przewidują kompetencji rady powiatu do określania zasad korzystania z wózków inwalidzkich o napędzie elektrycznym mieszkańców domów pomocy społecznej.

Komisji docenia, iż Dyrektor DPS w piśmie nr SA.0510.2.2020 z dnia 11 grudnia 2020 r. zapewniła, że z uwagi na zaistniałą sytuację wprowadzone zostaną regulacje formalne dotyczące korzystania z wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym na terenie Domu Pomocy Społecznej „Złota Jesień” w Raciborzu.

Mając na uwadze powyższe, Rada Powiatu Raciborskiego podziela stanowisko Komisji i uznaje skargę za bezzasadną.

Podjęcie uchwały w tym stanie prawnym i faktycznym jest celowe i uzasadnione.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 239 § 1 Kpa w przypadku, gdy skarga w wyniku jej rozpatrzenia została uznana za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na skargę, a skarżący ponowił skargę bez wskazania nowych okoliczności - organ właściwy do jej rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy - bez zawiadamiania skarżącego.

Przewodniczący Rady

Adam Wajda

